Foreningen af Officerer uden for aktiv Tjeneste

M E D D E L E L S E R

Nr. 228 NOVEMBER-DECEMBER 2019

H.K.H. Kronprinsen, H.K.H. Kronprinsessen og forsvarsminister Trine Bramsen var blandt gæsterne ved Flagdagen på Kastellet

(Foto: Stillbillede fra YouTube)

INDHOLD

EMNE	SIDE
Landsledelse og andre kontaktpersoner – praktiske oplysninger om MEDDELELSER	2
Sikkerhedspolitisk konference	3
Meddelelser fra kredsene:	
Københavns Kreds	3
Midt- og Vestsjællands Kreds	8
Fyns Kreds	15
Sydjyske Kreds	21
Nordjyske Kreds	24
Oversigtskalender	28

FORMANDSKAB

Landsformand:
Generalmajor Jens Erik Frandsen
Dronningens Tværgade 42, 6.th.
1302 København K.
2124 9884
rytfra@hotmail.com

Næstformand:
Fmd. for Københavns Kreds
Oberst Erling B. Flebbe
Amagerfælledvej 30, st. th.
2300 København S.
2078 2624
foreningen.fouat@gmail.com

Forretningsfører:
Orlogskaptajn
Erik Dreyer-Andersen
Sydkæret 7
3450 Allerød
2078 0331 dreyer-andersen@webspeed.dk

KONTAKTPERSONER

Skydeudvalgsformand:
Kaptajn Per Kristian Madsen
Bøgevangen 30
3540 Lynge.
4043 2361
riemads@privat.dk

Redaktion:
Kaptajn Bjarne Skov Jensen
Birkedalen 11
2670 Greve
4390 8528 4030 8528
skov-jensen@mail.dk

Webredaktør:
Major Jørgen H. Nielsen
jorgenhnielsen@gmail.com

Hjemmeside:
https://wp.fouat.dk/

FOUAT:
CVR-nummer: 36681837

MEDDELELSER

Formål: At formidle oplysninger til medlemmerne om kredsenes aktiviteter samt - når pladsen tillader det - at optage indlæg fra medlemmerne.
Tid: MEDDELELSER udgives medio februar, april, juni, august, oktober og december.
Bidrag: Bidrag optages på bidragsyderens ansvar. Eftertryk er kun tilladt med Formandskabets, henholdsvis pågældende kredsformands tilladelse. Input til bladet sendes i Word-format pr. e-mail til redaktionen. Ønskes indlæg illustreret med billeder, bedes oplysning medsendt om, hvem ophavsretten tilhører. **Registrering**: ISSN 2445-5091.

Sikkerhedspolitisk konference

Fredag den 15. november gennemfører paraplyorganisationen ***Folk & Sikkerhed*** en sikkerhedspolitisk konference på Christiansborg Slot. Emnet for konferencen er ***"Arktis og Rigsfællesskabet."*** Så snart der kommer yderligere informationer om arrangementet, vil der via kredsene blive sendt besked ud til alle medlemmer. Alle FOUAT-medlemmer kan deltage. Det enkelte medlem skal hver især selv sørge for tilmelding til Folk & Sikkerhed via organisationens hjemmeside. Pladserne udloddes efter "først til mølle" princippet. Befordring til og fra konferencen sker for det enkelte medlems egen regning.

KØBENHAVNS KREDS

Formand: Oberst Erling B. Flebbe, Amagerfælledvej 30, st. th., 2300 København S.
2078 2624 - foreningen.fouat@gmail.com – Tilmelding: tilmelding.fouat.kbh.kreds@gmail.com
Forretningsfører: Premierløjtnant Per Brix-Knudsen, Eskemosegårds Allé 42, 3460 Birkerød.
4976 1217 - : brix.knudsen@mail.dk
Kasserer: Oberstløjtnant Keld Meier Olsen, Valhøjs Allé 47, 1. th., 2610 Rødovre.
3641 1021 - : keld.olsen@youmail.dk – Bank: Reg.nr. 1551 Konto nr. 1127 7322.
Skydeudvalgsformand: Per K. Madsen, 4043 2361- riemads@privat.dk

Foredragssæson 2019-II

Foredrag afholdes tentativt på de annoncerede datoer kl. 19:00. Stedet for foredraget er i Gamle Varmecentral, Kastellet. Der vil være et efterfølgende traktement i Hestestalden til en kuvertpris á kr. 150. **Tilmelding** bedes venligst foretaget på de fremlagte tilmeldingslister eller til formanden i god tid og senest **tirsdagen ugen forud kl. 12:00**. Garderoben forefindes ved hovedindgangen til Hestestalden henholdsvis på 2. etage.

Det bemærkes, at alle yderdøre til Kastellets bygninger er aflåste efter normal arbejdstids ophør, hvorfor medlemmerne – for at få adgang til Nordre Magasin – skal ringe på ved porten på den til formålet opstillede dørklokke.

OBS: Adgangen via Norgesporten kan ikke benyttes. Der pågår et stort entreprenørmæssigt projekt frem til udgangen af 2021. Målet er at skybrudssikre Kastellet. Området foran Norgesporten skal i den forbindelse bruges som oplags-/byggeplads. Porten vil i nævnte periode være spærret for al form for trafik.

Når dette nummer af MEDDELELSER kommer på nettet, skulle vi i Københavns Kreds være i gang med efterårets foredragsrække. Sæsonens første foredrag er med ***dekan Jens Ringsmose***, som foredrager om **"NATO, USA og Rusland".** Datoen for dette foredrag er den **10. oktober 2019.**

Den **24. oktober 2019** har vi ***oberstløjtnant Jan Kaare Christensen*** til at foredrage om ”**Den norske hær og kampen i Norge 1940”**. Mange vil være bekendt med den del af historien, som beretter, at det norske kystforsvar spillede en glorværdig og ærefuld rolle i Norges kamp mod det nazi-tyske overgreb. Men hvordan det gik på norsk grund, er en både anderledes og interessant fortælling, som nogle på det seneste har stiftet en smule bekendtskab med gennem filmen ”Kongens valg”.

Oberstløjtnant Jan Kaare Christensen
(Privatfoto)

Jan Kaare Christensen skriver: ”Det tyske angreb på Norge om morgenen den 9. april 1940, ”Weserübung Nord”, ramte det norske forsvar lige så uforberedt, som ”Weserübung Süd” ramte det danske. Vi synes måske, at de danske værn var udsultet og utilstrækkelige. Men de norske værn – og specielt hæren – var i en endnu værre tilstand: Meget dårligt uddannet og meget dårligt udrustet. Og for at føje spot til skade viste flere højtstående officerer passivitet grænsende til defaitisme. En total mangel på moderne jagerfly og næsten intet luftværnsskyts efterlod tropperne hjælpeløse over for de tyske luftangreb. Sammen med en ualmindelig ringe uddannelse er det opskriften på demoralisering. Derfor må man nære den dybeste beundring for de tropper, som faktisk kæmpede. Den norske regering beordrede om morgenen den 9. april ”delvis mobilisering”. Da regeringen stadig var tilbøjelig til at finde en ”ordning” med tyskerne,

satte Kong Håkon sin stilling ind, regeringen bøjede sig og kampen fortsattes. Denne kamp, landets umådelige udstrækning, vanskelige geografi og den allierede hjælp er forudsætninger for, at kampen kunne fortsættes i to måneder. 853 norske soldater faldt".

Jan Kaare Christensen har meget at fortælle. Det sker den 24. oktober, og det kan I glæde jer til.

Om "Hæren under implementering af forsvarsforliget."

Torsdag den 7. november 2019, kl. 19:00 vil Københavns Kreds' medlemmer få mulighed for at lytte til ***generalmajor Kenneth Pedersen***. Han har over det seneste mere end halve år fungeret om chef for Hærstaben, men er nu tilbage i sit tidligere job som Chef for Forsvarskommandoens Operationsstab. Han vil give kredsen en indføring i, hvor man er i Hæren med hensyn til det i gang værende forsvarsforlig. Da aftalen med generalmajoren kom i stand i februar, kunne ingen vide, om han fortsat ville beklæde posten som Chef for Hærstaben. Men som han sagde: "Jeg vil under alle omstændigheder være generalmajor i Hæren, og vil derfor bestemt kunne gøre rede for, hvordan landet ligger."

Generalmajor Kenneth Pedersen

(Foto: Forsvarskommandoen)

Om "Beredskabsstyrelsen."

Torsdag den 21. november kl. 19:00 vil ***kolonnechef i Beredskabsstyrelsen, Michael Boesgaard Brøndel*** tage podiet og foredrage for Københavns Kreds' medlemmer om, hvad den organisation kan og gør for vort samfunds beredskab. Vi har vel alle en idé om, hvad Beredskabsstyrelsen er for en størrelse, men fakta er, at den gennem de senere år har undergået mange ændringer. Blandt andet er styrelsen organisatorisk lagt ind under Forsvarsministeriet.

Kolonnechef Michael Boesgaard Brøndel
(Foto: Beredskabsstyrelsen)

Når nu benævnelsen "Beredskabsstyrelse" er på tale, må det være passende at oplyse, at FOUAT formandskab betragter afgåede officerer fra Beredskabsstyrelsen som fuldt ud berettigede kandidater til medlemskab af foreningen. Landsformanden har for nogen tid siden gennem kontakt til *chefen for Beredskabsstyrelsen, direktør Henning Thiesen,* faktisk fået tilbagemelding om, at man på øverste niveau i Beredskabsstyrelsen er enig i, at FOUAT er et egnet forum for de af styrelsens ledere, som er uden for aktiv tjeneste. Indtil videre har vi intet hørt i form af bare én enkelt indmeldelse.

Den var lige ved at regne væk - flagdagen den 5. september 2019.

Vi var nogle stykker fra Københavns Kreds', der var mødt op for at markere Flagdagen på Kastellet i København torsdag den 5. september. Ligesom de tidligere år var man henvist til at overvære paraden og kranselægningen fra volden ved Norgesporten.

Forsvarsminister Trine Bramsen holdt tale
(Foto: Stillbillede fra YouTube)

Det hele startede i tørvejr, men vejrguderne ville det anderledes. Alle deltagerne i den opstillede parade blev drivvåde. *Kronprinsen* skridtede fronten af. Til stede ved ceremonien *ved Monumentet for Danmarks Internationale Indsats efter 1948* var *kronprinseparret, folketingets formand, Henrik Dam, forsvarsmister Trine Bramsen*, flere andre ministre samt forsvarschefen og andre højtrangerende personligheder fra Forsvaret, Beredskabsstyrelsen, og Politiet.

Det opmærksomme medlem vil huske, at der i disse spalter ved tidligere års omtale af Flagdagen er gjort bemærkninger om, at højttaleranlægget ikke gav publikum på nordvolden noget med hjem. Det samme var tilfældet i år. Det øsregnede. Men regnvejret var ikke skyld i miseren denne gang. For man kunne høre, at anlægget virkede, blot kunne ingen af os skelne ordene, der blev sagt. Af et indslag på YouTube (https://www.youtube.com/watch?v=8MN30sH4d28) kan man høre ministerens tale. Den var rettet til dem, der har betalt den højeste pris og til deres efterladte. Alt i alt en flot, værdig og stilfuld ceremoni, regnvejret til trods.

Skydning i Københavns Kreds.

I næste nummer af MEDDELELSER vil jeg kunne berette om, hvordan vi tænker os at de fremtidige skydninger i Københavns Kreds – om nogen – vil blive afviklet. Terminen for dette nummer af MEDDELELSER er den 1. oktober. Den 7. oktober mødes de af skytterne, der har mulighed for det, til en frokost hos kredsens skydeleder, kaptajn Per Kristian Madsen privat. En af de ting, der vil blive gennemført, er en formel afslutning af pistolskydning med Forsvarets 9 mm Neuhausen-pistoler. Det er vurderingen, at der ingen muligheder er for, at vi kan komme til at benytte Forsvarets nye pistoler. Alt omkring sikkerhed er gået helt i hårdknude, og Forsvaret lægger en benhård prioritering for dagen, som reelt lukker helt af for Københavns Kreds' brug af Forsvarets håndvåben.

I næste nummer af MEDDELELSER vil der i disse spalter blive redegjort for, hvor vi i Københavns Kreds bevæger os hen, hvad skydning angår.

Stiftelsesfest.

Torsdag den 12. december kl. 12:00 vil foreningens stiftelsesdag blive markeret i Københavns Kreds ved kranselægning og spisning bagefter. Vi indleder med at lægge krans ved *Monumentet for Danmarks Internationale Indsats efter 1948*. Derefter vil vi gå til bords i spisesalen på første sal i Nordre Magasin (over kantinen). Og ja — I tror det ikke! Vi er tilbage ved de Gule Ærter. Vi – vel nok primært kredsformanden – vover at stole på kantinebestyreren og kokken. De har nemlig begge afgivet et løfte om, at de på det bestemteste kan levere varen. I en ordentlig udgave, vel at mærke. Efterfølgende serveres der æbleskiver med solbærrom, og der rundes af med kaffe/avec i Hjørnestuen. Pris pr. deltager er kr. 250,-. Tilmelding til stiftelsesfesten til kredsformanden ikke senere end tirsdag den 3. december kl. 12:00.

Erling Flebbe

MIDT- OG VESTSJÆLLANDS KREDS

Formand: Oberstløjtnant Tonni Schumann, Ørnevænget 8, 4060 Kirke Såby
☎ 5186 1820- 🖱: tonni.schumann@gmail.com
Forretningsfører: Premierløjtnant Holger Janns, Gammelgårdsvej 7, 4242 Boeslunde
☎ 5814 0624 - 🖱: h.janns42@gmail.com
Kasserer: Premierløjtnant Søren Nør, Falkevej 22, 4261 Dalmose
☎ 2536 3574 - 🖱: falk4261@gmail.com Bank: Reg.nr. 1551 Konto nr. 351171 3919

Kære medlemmer.

Så har efteråret ramt Danmark. Rusk og regn, temperaturfald samt lidt sol ind imellem markerer, at vi går vinteren i møde med raske skridt.

Den 11. august mødtes 27 medlemmer og ledsagere til vores årlige sommerudflugt, der fandt sted i og omkring Sorø. Holger Janns, Søren Nør og Peter Thomsen havde i fællesskab tilrettelagt en interessant dag, der indledtes med en guidet byvandring i Sorø by.

Sorø opstod som bebyggelse i år 1142, da stormanden Asser Rig grundlagde et benediktinerkloster for munke på stedet. Det sydvestsjællandske *Sorø Kloster* voksede sig snart til Nordens største og rigeste klosterområde, hvilket foranledigede besøg af adskillige danske konger, bl.a. Christoffer den 2., Valdemar Atterdag og Oluf den 2., som alle ligger begravet i Sorø Klosterkirke den dag i dag.

De mange kongebesøg gav Sorø megen anseelse i Middelalderen. Men bortset fra klosterets bygninger har der næppe været bebyggelse i området, før Christian den 4. i 1622 gav befaling om opførelse af otte store bygninger udenfor Klosterporten. Bygningerne var fortrinsvis beregnet til professorer tilknyttet akademiet. Mest kendt er den bygning, som han lod opføre som bolig for sine sønner, der studerede ved akademiet, De Unge Herrers Gård, der ligger Storgade 7. I 1638 fik byen købstadsrettigheder i forbindelse med, at Christian den 4. oprettede et ridderakademi tæt ved skolen, hvor hans sønner skulle oplæres.

Vores meget vidende og humoristiske rundviser førte os gennem den gamle bydel, hvor vi bl.a. så Christian den 4.'s kro opført i 1624-25 og adskillige bygninger, der i dag tilhører Sorø Akademi.

De Unge Herrers Gård

Christian d. IV's kro

Toiletbygningen til kroen

Efter en times byvandring havnede vi for enden af Søgade, hvor en sejlads på Sorø Sø med *"M/S Lille Claus"* ventede. Selv om der var skumtoppe på bølgerne, fik vi en god sejltur på søen og blev præsenteret for anekdoter fra Sorø Akademi, efterhånden som vi passerede akademiet, Akademihaven og Parnas samt Sorøs berømte roklub og kano- og kajakklub.

Efter sejladsen var der bestilt "Brunch/Lunch" på *Café Valencia* på torvet i Sorø som afslutning på en god, hyggelig og interessant dag. Tak til alle, der deltog.

M/S Lille Claus

Ombordstigning

Sorø Akademi

"Brunch" på Café Valencia

Under frokosten på Café Valencia benyttede formanden lejligheden til at takke ***Mogens Røgind*** for hans indsats for Midt- og Vestsjællands Kreds, som han var med til oprette i 1999.

Mogens Røgind

Mogens ønskede at stoppe som næstformand ved seneste generalforsamling – en post, han har bestridt i 15 af kredsens snart 20-årige historie.

Kigger man lidt i Jürgen Jürgensens historie om vores kreds, der ligger på FOUAT's hjemmeside, kan man læse, at Mogens - sammen med nu afdøde oberstløjtnant Svend Volden – på venlig opfordring fra daværende landsformand generalmajor N.A. Rye-Andersen påtog sig det store arbejde at hverve medlemmer fra hæren og hjemmeværnet til en kommende kreds på Midt- og Vestsjælland. Og det klarede de strålende. De gennemførte det første orienterings- og hvervemøde den 7. april 1999 i Slagelse, og knap et halvt år efter blev den stiftende generalforsamling gennemført den 27. september.

Mogens har stort set deltaget i alle kredsens aktiviteter, og ikke mindst på skydebanen på Bredetved har vi haft stor fornøjelse af hans deltagelse. Han var måske ikke den bedst skydende, men til gengæld ville han til hver en tid vinde konkurrencen om at samle flest patronhylstre op – hvis der var sådan en.

Så tak for din indsats, Mogens og i øvrigt tillykke med din 80-års fødselsdag.

Tirsdag d. 1. oktober havde vi i samarbejde med *Hjemmeværnets Veteranforening i Slagelse*, fået ***Lars Larsen*** fra Randers til at komme forbi og fortælle os om et af de store "tabuemner" i Danmarkshistorien, nemlig om de danskere, der meldte sig til **Frikorps Danmark** og **Regiment Danmark** og kæmpede på tysk side på Østfronten under 2. verdenskrig. I alt 32 veloplagte medlemmer hørte på.

Lars Larsen
(Foto: Tonni Schumann)

Frikorps Danmark oprettedes den 29. juni 1941 i samarbejde mellem tyske Waffen-SS og det danske nazistparti DNSAP. Frikorpsets første kommandant, Christian Peter Kryssing, var ikke nazist og arbejdede for, at korpset skulle operere som en upolitisk og selvstændig dansk enhed. Han kritiseredes derfor både af nazister blandt de danske frivillige og af de tyske myndigheder, som i 1942 fratog ham kommandantposten for at knytte Frikorps Danmark tættere til Waffen-SS.

Lars beskrev meget levende om korpsets uddannelse i Hamburg og senere Polen inden deres første indsættelse på østfronten i maj 1942 i Demjansk nær Leningrad, hvor Frikorpset skulle bistå omringede tyske tropper. Korpsets nye kommandant Christian Frederik von Schalburg (1906-1942) omkom i de hårde forsvarskampe og blev siden en legende i korpset. I november 1942 indsattes de frivillige nær den russiske by Nevel for at hjælpe med at bremse en sovjetisk storoffensiv.

I 1943 opløstes Frikorps Danmark for under navnet Regiment Danmark at indgå i den nyoprettede SS Division Nordland. De danske frivillige blev derved regulære

Waffen-SS-tropper. Regiment Danmark kæmpede både i Kroatien, ved Narva i Estland, ved Riga i Letland og i de sidste kampe i Berlin.

De danskere, som søgte ind i Waffen SS, meldte sig af mange forskellige grunde: Politisk overbevisning, sociale motiver eller ren og skær eventyrlyst. Omkring halvdelen var medlem af DNSAP (Danmarks Nationalsocialistiske Arbejderparti), og cirka 75 procent var nazistisk sindede. En mindre gruppe af de frivillige var konservative, som hovedsageligt meldte sig for at bekæmpe kommunismen. Andre greb blot muligheden for at forlade arbejdsløsheden i Danmark og se verden.

I løbet af krigen var mellem 8-10.000 danskere en del af korpset. Ca. 2.000 faldt i kamp. De overlevende blev alle ved retsopgøret efter krigen dømt for at have ladet sig hverve til tysk krigstjeneste.

Fotos: Tonni Schumann

Lars krydrede sit foredrag med at omtale to rejser, han havde foretaget med to tidligere frikorpsmedlemmer. I 2013 besøgte han sammen med Børge (1920-2015) Narva i Estland, og i 2014 besøgte han sammen med Magnus Møller (1920-2015) Demjansk i Rusland, hvor de gamle soldater på stedet gennemlevede og fortalte om deres frygtelige oplevelser og lidelser under kampene på østfronten.

Endelig omtalte Lars de krigsforbrydelser danskerne deltog i og om den efterfølgende rettergang. Da de frivillige vendte hjem til Danmark, blev de stillet for retten i det retsopgør, som fandt sted efter krigen. Regeringen vedtog en lov, som med tilbagevirkende kraft ulovliggjorde tysk krigstjeneste, skønt den i 1941 havde tilladt den tyske hvervning af danskere. Over 3.000 frivillige idømtes derfor alt mellem et par måneders og fem-seks års fængsel.

Lars afsluttede en fantastisk spændende og indlevende skildring med at åbne for spørgsmål.

Tonni Schumann

Formand: Kaptajnløjtnant Lars Falkenberg, Vestergade 2, 5540 Ullerslev ☎ 6535 1042 📱 4044 8560 – ✉: larsf42@hotmail.com
Forretningsfører: Premierløjtnant Evy Krüger, Broholmvej 67, 5672 Broby, ☎ 2277 4666- ✉: ekok@mail.dk.
Bank: Reg.nr. 5875 Konto nr. 6887 860 228

Fynske Kreds har været på sensommerudflugt til Sydsjælland:

Radartårn og Gåsetårn gav deltager-rekord!

Nu har jeg aldrig set mage! Ikke tidligere i kredsens historie har vi samlet så mange deltagere til en udflugt. Nemlig 27 medlemmer/pårørende. En stor succes, ifølge tilbagemeldinger fra deltagerne.

Turen var bygget på en idé fra vores forretningsfører, *Evy Krüger*, som selv stammer fra Sjælland. Evy foreslog ved et bestyrelsesmøde: ”De har en spændende radarstation i Skovhuse, og den er et besøg værd!” Bestyrelsen supplerede: ”Og når vi nu alligevel er på Vordingborg-egnen, så kan vi lige så godt besøge Gåsetårnet også”. Således kom vi på udflugtstoppen med hensyn til deltagerantal. Vi foretog derfor et udfald mod Sjælland over Storebæltsbroen ved vores sensommerudflugt den 12. september 2019.

Korsør Søfæstning - et godt sted at raste

Når Evy Krüger nu alligevel var i gang med at være kreativ, så syntes hun også, at vores morgenmads-rasteplads skulle tilføres et ekstra pift. Ikke bare på en niche til motorvejen. Hun anbefalede derfor en rast ved ***Korsør Søfæstning***. Så kunne man gumle på rundstykker, mens man læste informationer om den gamle middelalderfæstning. Eller sætte sig på en af de gamle kanoner med kaffekoppen, tungt bevæbnet med ægte fynsk brunsviger i håndholdt affutage. *Tommy* var meget interesseret i at læse infotavlerne. Og formand *Lars Falkenberg* var stolt over, at det var solskin og blå himmel. Som han naturligvis selv havde beordret vejrguderne til at levere.

Lang tur til Skovhuse

Der var langt til Skovhuse via Skælskør, Næstved og Vordingborg. Men med 20 minutters forsinkelse nåede vi vores spændende mål. Vi blev budt velkommen til ***Flyvestation Stensveds*** faciliteter af viceværet **John Walther Rasmussen** samt **pens. *major Max Jensen*** og deres team af hjælpere. Flyvestationen lå bag det perimeterhegn, der omkransede det skovklædte Kalvebjerg kronet af sit store kuplede radartårn, ragende over trætoppene.

Samling i parolesalen. Vores vært, *John Walther Rasmussen,* ”meldte os af” til foredragsholderen, pensioneret major i Flyvevåbnet, *Max Jensen.* ”26 personer mødt + én på potten”.

Pens. major Max Jensen informerer, mens Gert Riber Schultz kigger op mod radartårnet.

Radarstationens historie

Majoren gav os nu på sin veltalende og nøgterne facon - hele historien, om det sted, der nu er forvandlet til *Hjemmeværns Center Skovhuse.*

Lad os starte med indvielsen i 1954, hvor den ”kolde krig” var dybfrossen. Danmarks medlemskab af NATO animerede os til opbygning af radarstationer. Det var vigtigt at kunne overvåge trusselsbilledet i vores luftrum. Flyvestation Stensved var en flyvestation uden fly. Som radarhoved blev den en af juvelerne i NADGE radarkæden, som bestod af koordinerede NATO-radarstationer, der strakte sig fra Tyrkiet til Nordkap. Stationerne var mestre i at spore fjendtlige fly under den ”kolde krig”. Vores folk havde tjek på trusselsbilledet, og havde en høj stjerne i NATO. Til stor ærgrelse for ”Ivan”.

I kulminationstiden var der 300 mand på *Kalvebjerget.* Det var for eksempel radarteknikere, vagtfolk, civilt ansatte med flere. De var underbragt på den nærliggende *Stensved Kaserne*.

I bunkeren på Skovhuse. I midten John Walther Rasmussen.

Computeralderen ramte radarstationen

1982 skete der væsentlige reduktioner i mandskabsstyrken. Computeralderen krævede ikke så mange folk. De operative teams fik tjeneste i bunkeren ved Vedbæk. Tilbage på Skovhuse var der 30-50 mand, (teknikere og vagtpersonale).

Strømmen blev slukket for MPR-radaren i Skovhuse 2004-2005, og den blev rømmet for teknisk udstyr. Major Max Jensen, som fortalte os historien, blev udnævnt til major i Flyvevåbnet i 1987 på hans tjenestested i Vedbæk. Før den tid havde han gjort tjeneste som teknisk chef ved Skovhuse Radaren i 19 år. Hermed har han oplevet både op- og nedgangstider for sit tjenestested. Desuden har han gjort tjeneste ved radaranlæggene på Bornholm, Færøerne, og Vedbæk.

Lidt filosofi over majorens beretning

Ude i en hemmelig skov lå engang en tophemmelig radarstation med nogle for offentligheden ukendte aktiviteter. Dybt nede i en mystisk bunker og højt oppe i den mærkelige radarkuppel. Skoven og bakketoppen var indhegnet, skarpt bevogtet af emsige vagter - og en overgang også med bidske hunde. Det bidrog til mytedannelser

på egnen. Over trætoppene ragede et højt klassificeret betontårn. Med hemmelige, strittende antenner skjulte af tårnkuplen. Alt var tys-tys for omverdenen dengang, og ingen fik lejlighed til at få stillet sin nysgerrighed. For de involverede fortalte ikke noget!

Nu er det hemmelige for længst afsløret. Alle har mulighed for at få hemmelighederne at vide i dag. Man kan bare gå ind og google historien.

Højt oppe, og langt nede!

Herefter blev vi delt i to hold. Det ene hold fik en guidet tur op i det gamle radartårn. Det var en speciel oplevelse at komme ind i kuplen, den såkaldte ”Radom” (radarens domkirkeagtige kuppel). Kranen hang endnu i loftet men teknikken var fjernet. Udenfor var der en gang, og herfra var der en fin udsigt over det sydsjællandske landskab, for eksempel til det militære øvelsesterræn *Kulsbjerge* mod nord.

På vej ned fra “Radomen” (radarkuplen)

Bagefter kom vi ned i den underjordiske bunker. I gamle dage var her kun adgang for personel, der var clearet til ”Fortroligt”. I den kvadratiske bunker var der i midten et operationsrum med plotteborde. Det var i den kolde krigs tid. Herfra samledes trusselbilledet af luftrummet med hensyn til fjendtlige fly og samtidig

kontakt til egne jagerfly. Nu er der hjemmeværnsudstilling, lager, depot og mødelokaler i kælderen. *Historisk Forening i Hjemmeværnsregion VIII*, holder deres møder her. Det indbefatter også historien om ”Flyvestation Stensved” som holdes i hævd af tidligere personel på stedet. Meget interessant.

Vi spiste vores frokost, og hyggede os sammen med vores værter. Næste mål var Gåsetårnet og Borgcentret i Vordingborg.

Info om borge, konger og magt

Ved Borgcentret fik vi udleveret hver en audioguide. Med den kunne vi selv gå rundt, og lytte os til historien om en af Danmarks største ringborge - individuelt med høretelefoner på. Her formidles viden om Danmarks borge og voldsteder i et nyt og moderne oplevelsescenter. Netop dér, hvor *kong Valdemar Atterdag* byggede en borg, og en 700 meter lang ringmur som ”skærmbræt” mod venderne og Hansestæderne.

Villy Scheuer ved borgruinen.

Det ikoniske Gåsetårn var integreret i Vordingborg Slot bygget for løsepenge for hanseatiske fanger. Valdemar Atterdag satte en guldgås som vindfløj i tårnet som en hån mod de 77 hansestæder, som ifølge ham, blot var en flok skræppende høns. Det skulle han vist ikke have gjort. For lybækkerne kom op for at hævne sig.

Mange fra vores selskab var oppe i Gåsetårnet for at se den flotte udsigt over byen og Storstrømmen og mærke miljøet i de gamle munkestensgange. Gåsen oppe i tårnet er en udgave, som først blev monteret i 1871, og 100 år efter i 1971 lueforgyldt med 2 kilo guld. Den fylder 1 meter gange 1 meter. Den oprindelige gås fra 1367, blev tyvstjålet af kong Erik af Pommern, og den forsvandt på mystisk vis. Den indeholdt hele 10 kilo guld. Det var lige ad Pommern til!

Fra Gåsetårnets indre. Valdemar Atterdag brugte solide munkesten.

På pladsen foran Gåsetårnet og Borgcentret, står der en mindesten for Danmarks udsendte soldater netop fejret den 5. september på Soldatens Dag. Inskriptionen lyder således:

"Når vi hvert år den 5. september mødes ved denne sten, er det for at hædre de danske kvinder og mænd, som siden 1948 af Danmark har været udsendt på en international mission. Og for at mindes dem der med deres liv betalte den højeste pris.

SOLDATERFORENINGERNE 2016"

Med disse ord siger vi tak for stor gæstfrihed i Skovhuse samt til alle fra Fyns Kreds, som bakkede op om udflugten.

Palle Christiansen,
Kaptajn, bestyrelsesmedlem

SYDJYSKE KREDS

Formand: Oberstløjtnant Hans Vedholm, Præstetoften 12, 8330 Beder
☎ 2010 2911 - hans.vedholm@gmail.com
Forretningsfører: Major Ole E. von Holck, Granbakken 15, Taulov, 7000 Fredericia.
☎ 7556 2992 og 2856 2992 - : oevonholck@gmail.com
Kasserer: Major Knud Fabricius, Skramsøvej 8, Skramsømølle, 8400 Ebeltoft
Tlf. 8636 3007 – Mail: skovsilv@gmail.com – Foreningskonto: Reg.nr.: 9570 Konto: 0011854036

Siden sidst.

Den 11. september pladrede det ned hele dagen. Temperaturen var OK efter årstiden; men blæst fra nordvest piskede om hjørnerne på de gamle huse i Ribe, da Sydjysk Kreds' medlemmer med damer (14 i alt) tumlede rundt mellem Museum, Hotel Ribe og den pragtfulde Domkirke med de skrækkelige malerier i koret.

Ribe er et spændende sted. Ikke mindst fordi løbende udgravninger med uventede fund udvider historien, så vi – selv om alle havde været i Ribe før – alle fik noget med hjem, vi ikke vidste i forvejen.

Vi startede på **Museet Ribes Vikinger**. Efter mødekaffe med brød så vi en spændende video, hvor moderne statister viste scener fra livet i den lille handelsplads, der fra ca. år 710 blev til Danmarks første by (ældre end selv Hedeby ved Slesvig). Efter den video var det som om de "døde" ting i udstillingerne fik nyt liv. Utroligt er det, at Ribe – placeret næsten helt ude i havstokken - blev udvekslingssted for varer af enhver art fra det halve Europa.

Heldigvis var vi kun 14, så vi kunne lige præcis klemmes ind i Marineforeningens stue på **Hotel Ribe**, hvor vi nød en lækker platte.

Til sidst gav dagens guide, ***Gudmund Mouritsen***, en inspireret gennemgang af **Ribe Domkirke** og ikke mindst af de udgravninger omkring den, der er blevet mulighed for i de senere år.

Nu ved man med sikkerhed, hvor den kirke lå, Ansgar fik lov at bygge i Ribe: På domkirkens nuværende plads; men det var ikke (som nu) midt i byen, men ude i engene i retning af Vesterhavet, et godt stykke udenfor det oprindelige Ribe, der lå nord for åen. Så var den på passende afstand af byens gamle hedninge, der ikke brød sig om den slags nymodens pjat.

En lille opgave til læserne: Efter vores besøg har arkæologerne fundet en inskription på en runesten i Ribe:

Hvad står der?

Løsningen kommer i næste nummer af MEDDELELSER.

Kommende arrangementer

Sydjysk Kreds har ikke flere arrangementer i 2019. Vi planlægger at afholde ordinær generalforsamling på Skamlingsbanken onsdag den 4. marts 2020.

Formand: Flyverløjtnant Franz Strehle, Hasserisgade 36, 9000 Aalborg
☎ 9812 6328 - ✉: franzstrehle@yahoo.dk
Forretningsfører: Kaptajn Jørgen Østergaard, J. Berthelsensvej 17 B, 9000 Nørresundby
☎ 2073 7477 - ✉: iofjol@gmail.com

Blokhus Fly-In

I anledning af flyopvisning i Blokhus arrangerede "Foreningen af Officerer uden for Aktiv Tjeneste" i Nordjylland søndag den 25. august en udflugt til Fårup Skovhus, hvor foreningen gav frokost.

Fly og mennesker på stranden

Ved 11-tiden ankom i alt 16 deltagere. Efter hilsener og hyggeligt møde med hinanden gik vi ind til et veldækket bord for at fortære godt måltid, der bestod af kalvefilet med pommes frites og salat med en god marinade til.

Efter et par hyggelige timer her kørte vi mod Blokhus ad en meget smuk rute bl.a. forbi indkørslen til Fårup Sommerland og til sidst ad små snørklede skovveje. Vi standsede kort før Hovedgaden ned til stranden, og her var trafikken helt tæt. Det skal bemærkes, at denne søndag var en rigtig varm badedag. På grund af trafikken ned til stranden parkerede vi på de små sideveje og gik ned til stranden, hvor det var svært at komme frem på grund af mange mennesker. Vi nåede dog frem til stranden, hvor de mange fly stod. Her ventede vi på faldskærmsudspring, men det blev desværre aflyst.

Vi skulle holde os udenfor afspærringen - nok se men ikke røre - men da afspærringen blev hævet, kunne man se og røre flyene, og tale med piloterne. Det var

ikke let at komme frem på grund af de mange mennesker, der var til stede for at se de mange sportsfly, der var landet på stranden.

Efter fotografering af fly-besætninger og festtale af direktøren for Aalborg Lufthavn gik vi tilbage til Franz' og Jettes sommerhus, hvor vi fik kaffe og hjemmebag. Under kaffen kunne vi så høre og se en del af flyene komme hen over os.

Det blev til en rigtig fin dag med mange oplevelser - og så på årets varmeste dag

Knud Erik Buus
Major

Mindehøjtidelighed i Aalestrup den 30. august 2019.

Natten mellem den 29. og 30. august 1944 blev 14 allierede flyvere skudt ned over Louns og Aalestrup. Taknemmelige over de allieredes store offer besluttede lokale kræfter sig for at sørge for begravelsen af de døde flyvere. Historien om de allierede flyvere, der gav deres liv i forsøget på at befri Danmark fra nazisterne, er blevet fortalt fra mund til mund og gennem bøger og genstande.

Fra mindehøjtideligheden
(*Foto: Martin Haubro Jensen)*

Fredag den 30. august blev jubilæet mindet med kransenedlæggelse ved Aalestrup Kirke med tilhørende taler og brassband-musik. Både engelske og polske militærattachéer samt fanebærere fra Hjemmeværnets lokale kompagnier deltog ved højtideligheden. Der var taler bl.a. af chefen for hjemmeværnsdistrikt Nordjylland, *oberstløjtnant Jan Johansen*, og af den lokale præst, der i øvrigt har været udsendt som feltpræst 3 gange.

Efter mindehøjtideligheden bød arrangørerne på kaffe og brød i Sognehuset. Her kunne man opleve øjenvidner fortælle de dramatiske historier om nedskydningen, og

hvad deraf fulgte. Senere bød *Videoklubben Aalestrup* på glimt af historien gennem filmklip. På Aalestrup bibliotek kunne man komme tæt på historien gennem en særlig udstilling af genstande, som efter nedskydningen blev fundet i lokalområdet.

Bag hele arrangementet stod *Historisk Samling og Arkiv Himmerland*, *Videoklubben Aalestrup, Lokalhistorisk Arkiv og Vesthimmerlands Biblioteker.*

Frants Wetche
Major

Efterårsskovtur og 80 års mindehøjtidelighed

Vi havde en god forårsskovtur til Lundby krat, hvor *Per Bendixen* fortalte om området. Efterårets skovtur var forlagt til Hanstholm og Klitmøller.

Vi mødtes medbringende vores frokostpakker på ***Bunkermuseum Hanstholm***. Medlemmerne fra Midtjydske Kreds havde overnattet på hotel, så de var friske til dagens strabadser. Vi brugte tre timer til museet og spiste vores medbragte mad i cafeteriet. Der var mange nyheder, siden vi var her sidst til 75 års mindedag i 2014 for den første allierede soldat, Sgt. Richard S. Pitts, der blev begravet her den 30. september 1939.

Fra mindehøjtideligheden

Vi fortsatte til Klitmøller hvor vi mødtes med menigheden*, præsten Mariann Dyhrberg Christensen, menighedsrådsformand Ove Holler og borgmester for Thisted Amt Ulla Vestergaard.* Efter mindehøjtideligheden gik menigheden og vor fanebærer, Jarl Ingerslev, til graven. Her spillede *Ole Sørensen* på trompet ”Kongernes Konge”. Jeg lagde en krans, hvorefter han spillede ”The Last Post”. Herefter gav menighedsrådet portvin og kager.

Borgmesteren havde i lighed med tidligere inviteret på kaffe og lagkage på *Café Hawgus*. Da vi kom der, stod der fem flødeskumslagkager med frugter og pynt til os, men det kunne vi ikke spise. Nogle fik dog lagkage med hjem.

Franz Strehle

Flagdag den 5. september

Klokken 09:00 startede vi med militærbus fra Garnisonsmuseet og kørte til DGI-huset i Aabybro, hvor der i alt var samlet omkring 100 mennesker.

Vi blev budt velkommen af *oberstløjtnant Uffe Uhler.* Derpå talte *borgmester Mogens Christian Gade*, som tog udgangspunkt i Jammerbugt Kommunes eget motto "Vi går efter forskellen".

Derefter var det direktøren for Nordjyllands Beredskab, *Diana Sørensen,* der lagde ud med en dybfølt tak til de udsendte veteraner og deres pårørende.

Som sidste år var det *Flyvestation Aalborg Brass Band*, der underholdt mens vi indtog den serverede frokost.

Fanemarchen på Flagdagen

Bussen gik tilbage til *Garnisonsmuseet,* hvor der blev lagt kranse ved Soldatens Sten, derefter hvidvin og chips, indtil bussen kørte os til Gammeltorv, hvor der var gudstjeneste i *Budolfi kirke*. Derefter samling på Gammeltorv inden vi marcherede til Aalborghallen, hvor der var underholdning og sandwich.

Alt i alt en pæn og ordentlig Flagdag.

Franz Strehle

Indlevering af artikler til og udsendelse af MEDDELELSER		
	DEADLINE	UDSENDELSE
MEDDELELSER Nr. 229 (Januar-februar 2020)	01 DEC 2019	15 DEC 2019
MEDDELELSER Nr. 230 (Marts-april 2020)	01 FEB 2020	15 FEB 2020
MEDDELELSER Nr. 231 (Maj-juni 2020)	01 APR 2020	15 APR 2020
MEDDELELSER Nr. 232 (Juli-august 2020)	01 JUN 2020	15 JUN 2020

OVERBLIK – FOUAT'S KALENDER

Detaljerede oplysninger om arrangementerne kan evt. tilgå direkte.

Hvad	Hvem	Hvor	Hvornår
Foredrag	København	Kastellet	24 OKT 2019 – 19:00
Foredrag	København	Kastellet	07 NOV 2019 – 19:00
Foredrag	København	Kastellet	21 NOV 2019 – 19:00
Stiftelsesfest	København	Kastellet	12 DEC 2019 – 12:00
Generalforsamling	Sydjyske	Skamlingsbanken	04 MAR 2020 -

Redaktionen afsluttet den 5. oktober 2019